

Hodnocení diplomové práce - 2020/2021

Jméno a příjmení diplomantky: BcA. Kristína Haviarová

Název práce: I only have two rooms, the left and right hemispheres

Název ateliéru: Ateliér sochařství 2

Kristína k nám přišla z brněnské FAVU po absolvování bakalářského studia v ateliéru prof. Jana Ambrůze, jako studentka navazujícího magisterského programu. Ve své bakalářské práci se zde zabývala tématem hranic či ohraničení a minimalistickým a spíše formálním vymezováním podlah místností.

Na toto téma navazovala i v prvních pracích v našem ateliéru, v její práci se však začala výrazněji projevovat ekologická témata a práce s novými materiály, například s plasty. Následovalo období nejistot a tápání, ve kterém se Kristína pokoušela poměrně nesnadnou cestou hledat nové obsahy své práce. Jistým přelomem pro ni byla stáž Erasmus ve Stockholmu, kde začala objevovat narativní stránku své práce, a to v grafikách a kresbách, které měly charakter pohádkových ilustrací. Po pokusech s vytvářením jakýchsi úkrytů či bezpečných míst je však diplomová práce prvním Kristíniým komplexnějším projektem a zdá se, že k ní dospěla po nesnadném předcházejícím vývoji v pravý čas.

V předložené teoretické části diplomové práce se projevují Kristíniiny nesporné literární schopnosti. Tento text je podstatnou součástí, nikoliv jen doplňkem, praktické práce. Je mnohvrstevnatý a velmi dobře shrnuje jak racionální, tak intuitivní kontext Kristíniiny práce. Fragменты textu jsou rovněž částí instalace.

Velmi citlivě zde popisuje své vnímání metaforičnosti detailů našeho běžného každodenního prostředí. Uvažuje zde také o metaforických významech a širších souvislostech jednotlivých typů nábytku. Stůl jako metafora majetku. Postel jako signifikantní typ nábytku tohoto století, které teoretička Beatriz Colomina označuje za „století postele“. Nebo skříň, kde na naskládané vrstvy oblečení můžeme pohlížet jako na analogii kulturních vrstev, které nás neodbytně provází.

Kristína je zaujata specifickým životem a jakousi transcendencí každodenních předmětů či komodit, které nás často mnohonásobně přežívají. Svět takto nahlížen *patří komoditám, nikoliv nám*¹. Různé nástroje, nářadí, součásti oděvu, například příbory, pilka, kladívko či spodní prádlo, Kristína transformuje do objektů a zkoumá jejich samostatný život v kontextu své instalace, *žehlička se pak vztahuje k oblečení úplně odlišným způsobem než člověk*.

Kristína má zvláštní ambivalentní vztah k materiálu, jednak obdiv k manuálně opracovanému materiálu, ale stejně tak k neosobní technické stránce strojového opracování. Je stejně tak fascinována dokonale vyrobenými kovovými součástkami jako převážně intuitivně vytvořeným uměleckým dílem. Oba tyto elementy se v její práci prolínají a komplementárně se doplňují.

¹ Joshua Simon. Neo-Materialism, Part I: The Comodity and the Exhibition, e-flux journal #20, 2010, s. 4.

S materiální stránkou instalace pracuje podobně jako s textovou, skládá významy, dřevěné špalíky a vruty jí slouží podobně jako spojky ve větě. Tento přístup poukazuje k možné gramatičnosti a poetičnosti výtvarného umění.

Kristínin originální pohled na feminismus je ovlivněn názory neomaterialismu a texty Joshua Simona, zásadní je pro ni však osobní zkušenost z vlastní výchovy, kdy jako žena v rámci tradiční výchovy byla připoutávána k vnitřním prostorům domu. Z této zkušenosti vychází její uvažování o *vzájemném vztahu lidských a nelidských těl*.

Rozšroubováním, demontováním a novým složením elementů vybavení osobních prostor domova (tj. entit podobného osudu) vypráví Kristína svůj příběh. Tvrdí, že touto rekonfigurací dochází i k redefinici svého vlastního ženského těla.

Ve své instalaci efektivně propojuje tzv. *tvrdou práci*, která je spojena s obdivem a Kristína k ní přiřazuje i sochařství, a tzv. *měkkou práci* zahrnující tradičně ženskou práci v domácnosti, která na odív vystavovaná nebývá.

Formu své instalace charakterizuje jako *metaforickou koláž domu*. Kristína zde chce ukázat nejen kognitivní vnímání světa prostřednictvím myšlenkových procesů, ale především zásadní roli emocionality, která je v nás zakořeněná, inspiruje se zde například Camille Henrot a jejím poetickým zpracováním klimatického žalu. Metafora domu se spojuje, jak je naznačeno již v názvu diplomové práce, s metaforou levé a pravé mozkové hemisféry.

Ačkoliv práce na instalaci není v době psaní textu ještě dokončena, dovoluji si ji hodnotit jako velmi zásadní krok v kontextu vývoje Kristíniny práce. Ještě se dále nabízí možnost instalaci více rozvinout ve zpracování rozmanitějších typů nábytku, například lůžka nebo šatní skříně, jejichž významy se i v textu zabývá a velmi zajímavě naznačuje jejich metaforické kontexty.

Navrhovaná známka: 1

Datum: 31. 8. 2021

Vedoucí pedagog: akad. mal. Tomáš Hlavina, Ph.D.

